

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Практичне заняття. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ДЕТИНІЗАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ

1. Поняття неформальної зайнятості
2. Основними причинами виникнення тіньового ринку праці
3. Особливості неформальної зайнятості в Україні
4. Політика в сфері детінізації ринку праці в Україні

Завдання 1. Порівняйте обсяги зайнятого та неформально зайнятого населення в Україні в розрізі областей у 2022-2023 рр., використовуючи статистичні дані з офіційного сайту Комітету статистики України.

Область	Кількість зайнятого населення		Кількість неформально зайнятого населення		Рівень неформально зайнятого населення, %	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Україна						
Волинська						
...						

Завдання 2. Охарактеризуйте види відповідальності та штрафи за неофіційне працевлаштування в Україні.

Розв'язати тести:

1. Який документ базується на сучасних міжнародних стандартах у сфері статистики праці та враховує напрацьований національний досвід?

А. Методологічні положення щодо визначення неформальної зайнятості;

Б. Конституція України;

В. Кодекс законів про працю України;

Г. Закон України «Про зайнятість населення»;

Д. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

2. Державна служба статистики України це -

А. центральний орган виконавчої влади, що здійснює керівництво та управління солідарною системою загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення, проводить збір, накопичення та облік страхових внесків, призначає пенсії та готує документи для їх виплати;

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Б.центральний орган виконавчої влади, що здійснює функції інспектування праці в Україні, досліджує кількість неформальної зайнятості, класифікує його за статтю та типом місцевості, віковими групами;

В.державно-правовий і соціально-політичний інститут для практичного виконання завдань і функцій держави особами, які мають посади в державних органах та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів;

Г.є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України;

Д.це установи, у яких різні групи осіб можуть отримати широкий спектр адміністративних послуг у комфортних умовах.

3. Які фактори впливають на розвиток тіньового ринку праці?

А.низька заробітна плата в секторі економіки держави;

Б.надмірний податковий тягар;

В.недостатньо якісне надання державних послуг;

Г.недостатня обізнаність і професіоналізм державних службовців, значний рівень корупції та надмірне регулювання підприємницької діяльності з боку державних структур;

Д. всі відповіді вірні.

4.Що виступає індикатором, який визначає загальний життєвий рівень працівників?

А.розмір заробітної плати;

Б. комфортні умови праці;

В. дружній колектив;

Г. відпустка;

Д. можливість кар'єрного зростання.

5.Які особливості має неформальна зайнятість в Україні?

А.прибутки від неї є нижчими за доходи, отримані одночасно за допомогою офіційної та неофіційної діяльності;

Б.кількість неформально зайнятих залежить від вікової категорії, місця проживання;

В.більша частина населення свідомо обрала неформальну зайнятість;

Г.роботодавці нав'язують неформальний вид зайнятості, порушуючи тим самим норми трудового законодавства

Д. всі відповіді вірні.

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

6. Які дві взаємоузгоджені складові повинна містити державна політика детінізації?

- А. державну та приватну;
- Б. адміністративну та мотиваційну;
- В. загальнодержавну та міжнародну;
- Г. державну та міжнародну;
- Д. стимулюючу та адміністративну.

7. Дослідження чинного в Україні механізму державного регулювання ринку праці та зайнятості населення показало, що він включає:

А. систему правових інструментів (законів, норм, правил, законодавчих актів і нормативно-правових документів), що регулюють сферу соціально-трудова відносин;

Б. інструменти фінансово-кредитної політики (джерела формування фонду сприяння зайнятості населення та порядок їх використання), спрямовані на реалізацію програм зайнятості та підтримку населення, яке тимчасово не працює;

В. інструменти інвестиційної та податкової політики, які передбачають економічний вплив держави на роботодавців, на кількісний та якісний склад робочої сили;

Г. засоби системи державного контролю над дотриманням прийнятих і чинних правових, економічних та організаційних умов сприяння продуктивній зайнятості населення;

Д. всі відповіді вірні.

8. До способу легалізації заробітної плати можна віднести:

А. зменшення податків, насамперед, на фонд заробітної плати; надання пільг підприємцям, які створюють додаткові робочі місця;

Б. надмірний податковий тягар;

В. недостатня обізнаність і професіоналізм державних службовців, значний рівень корупції та надмірне регулювання підприємницької діяльності з боку державних структур;

Г. недостатньо якісне надання державних послуг;

Д. низька заробітна плата в секторі економіки держави.

9. Які заходи держави для мінімізації неформальної зайнятості можна застосувати?

А. сприяння малому підприємництву;

Б. вивчення та запровадження світового досвіду;

В. зменшення соціального навантаження на підприємства;

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Г. зростання оплати праці і доходів у сфері економічної діяльності;

Д. всі відповіді вірні.

10. Яка відповідальність НЕ передбачена законодавством України за неофіційне працевлаштування?

А) кримінальна;

Б) адміністративна;

В) узагальнююча;

Г) дисциплінарна;

Д) матеріальна.

11. Фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), допуск до роботи іноземця або особи без громадянства та осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця, на умовах трудового договору (контракту) без дозволу на застосування праці іноземця або особи без громадянства відповідальність?

А) Штраф з посадових осіб та приватних підприємців від 30 до 100 нмдг (від 510 до 1700 грн) У разі повторного вчинення протягом року — штраф від 100 до 300 нмдг (від 1700 до 5100 грн);

Б) Штраф з посадових осіб та приватних підприємців від 500 до 1000 нмдг (від 8500 до 17000 грн) У разі повторного вчинення протягом року — штраф від 1000 до 2000 нмдг (від 17000 до 34000 грн);

В) Штраф з осіб, які представляють власників або уповноважені ними органи чи профспілки або інші уповноважені трудовим колективом органи, від 3 до 10 нмдг (від 51 до 170 грн);

Г) Штраф з осіб, які представляють власників або уповноважені ними органи чи профспілки або інші уповноважені трудовим колективом органи, від 50 до 100 нмдг (від 850 до 1700 грн);

Д) Штраф з осіб, які представляють власників або уповноважені ними органи чи профспілки або інші уповноважені трудовим колективом органи, від 1 до 5 нмдг (від 17 до 85 грн)